

2023

MURADIYE İLÇE RAPORU

VAN | TSO
Van Ticaret ve Sanayi Odası

Muradiye Tarihi:

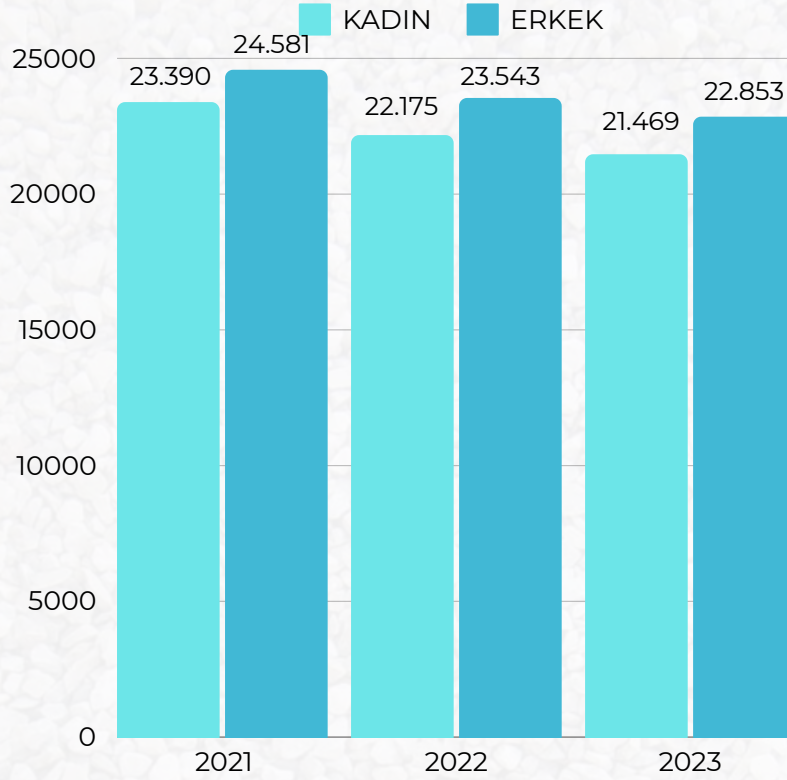
Muradiye, cumhuriyet ilanına kadar Kandahar ve Bargiri adıyla iki yerleşim birimi olarak anılırken cumhuriyet sonrası birleşerek Muradiye ismini almıştır. Tarihi ile ilgili fazla bilgi bulunmayan ilçeye Urartuların ev sahipliği yaptığı söylenebilir. 1914 yılından bu yana ilçe statüsü devam etmektedir.

Muradiye Coğrafyası:

Muradiye İlçesi Doğu Anadolu Bölgesinin doğusunda Van İlinin Kuzey Doğusunda dağlık ve kısmen ovalık bir coğrafi yapıya sahiptir. İlçe 1326 (1912) yılında kurulmuştur. İlçenin Güney Doğusunda Özalp İlçesi, Doğusunda İran İslam Cumhuriyeti, Kuzeyinde Çaldıran İlçesi, Batısında ise Erciş İlçesi ile komşu bulunmaktadır. Van İl Merkezine uzaklığı 86 Km. olup, yüzölçümü yaklaşık 1100 km²'dir. Deniz seviyesinden yüksekliği ortalama 1705 m. dir. Arazi yapısı genel olarak engebeldir. Muradiye ve Akbulak ovalık yapıya sahip kesimlerdir. İlçenin iklimi serittir. İlçede yıllık ortalama sıcaklık 11, ortalama yağış 21 mm. ortalama nisbi nem 33 mb. Yıllık ortalama don geçen günlerin sayısı 150'dir.

Muradiye Nüfusu

Muradiye Nüfus Yapısı:

2023 yılı sonunda adrese dayalı nüfus sistemi verilerine göre Muradiye'nin toplam nüfusu **44 bin 322** kişi olarak hesaplanmıştır. Van ili büyükşehir statüsüne kavuştuktan sonra ilçeye bağlanan mahallerle birlikte ilçe nüfusu artmıştır. Nüfusun **21 bin 469**'unu kadın **22 bin 853**'ünü erkek nüfusu oluşturmaktadır.

Muradiye İlçe Ekonomisi:

İlçe ekonomisi:

Temeli tarım ve hayvancılığa dayanır. Tarım ürünlerinin başında buğday, arpa, yonca ve şeker pancarı gelir. Son birkaç yıl içinde meyve bahçeciliği hızla artmakta, sebze yetiştiriciliğine önem verilmektedir. Tarım genellikle Muradiye ovasında yapılmaktadır. Belde ve köylerde hayvancılık daha yaygındır. İlçe merkezde küçük çaplı ticari işletmeler bulunmaktadır. İlçe nüfusunun bir kısmı hizmet sektöründe faaliyet göstermektedir.

Muradiye Tarım ve Hayvancılık:

Temeli tarım ve hayvancılığa dayanan ilçede tarımsal faaliyetler giderek hız kazanmıştır. Özellikle sebze meyve yetiştiriciliği yoğunluk kazanmıştır. Hayvancılığın yaygın olduğu ilçede hayvansal ürünlerin satışı halkın temel geçim kaynaklarından. Süt ürünlerinden yoğurt, peynir, yağ elde edilerek iç piyasaya sunulmaktadır.

Tarım:

İlçenin temel tarım ürünleri buğday, arpa ve şeker pancarıdır. Şeker pancarında en çok üretimin yapıldığı üçüncü ilçedir. Yonca ve korunga alanları fazladır. Sebze ve meyve üreticiliği de yaygınlık kazanmıştır. İlçede 236.967 dekar alanda tarımsal faaliyet yürütülmektedir. Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin 223.424 dekar, 8.519 dekar alan ise nadasa bırakılmıştır. Sebze bahçeleri alanı 1.001 dekar, meyve bahçeleri alanı ise 4.023 dekadır.

İlçede tarımda kullanılmak üzere;

663 adet traktör

5.287 adet diğer alet ve

makinalar kullanılmaktadır.

Toplam Alan (Dekar)	Nadas Alanı (Dekar)	Sebze Alanı (Dekar)	Meyveler, içecek Ve Baharat Bitkilerin Alanı (Dekar)	Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı (Dekar)
236.967	8.519	1.001	4.023	0	223.424

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Üretimi:

Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Hasat Edilen Alan (Dekar)	Verim (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Buğday	45.000	43.500	212	9.242
Arpa	31.000	29.000	162	4.707
Fasulye Kuru	265	265	268	71
Patates	50	50	2.580	129
Şeker Pancarı	3.593	3.582	5.623	20.142
Yonca	51.050	50.000	1.400	70.000
Korunga (Yeşil ot)	10.000	9.000	1.100	9.900
Mısır (Slaj)	1.000	1.000	4.500	4.500
Çayır Otu (Yeşil Ot)	81.466	81.000	500	40.500
Toplam	223.424	217.397	16.345	159.191

Sebze Üretimi:

Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)
Fasulye (Taze)	100	110
Lahana (Beyaz)	35	88
Marul (Kıvırcık)	10	15
Marul (Göbekli)	10	15
Maydanoz	2	2
Karpuz	100	350
Kavun	125	378
Biber (Dolmalık)	100	150
Sivri Biber	100	150
Salatalık	75	240
Acur	5	10
Patlıcan	4	6

Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim (Ton)
Domates (Sofralık)	300	980
Kabak (Sakız)	5	10
Taze Soğan	20	40
Kırmızı Turp	10	21
Toplam	1.001	2.565

Meyve Üretimi:

Ürün Adı	Toplu Meyve Alanı (Dekar)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Meyve Vermeyen Ağaç Sayısı	Verim (Kg/Meyve Veren A.S)	Üretim (Ton)
Elma Golden	730	16.300	3.800	40	652
Elma Starking	1.070	14.925	4.800	40	597
Elma Amasya	80	333	1.953	39	13
Diğer Elmalar	417	5.250	9.650	40	210
Armut	93	2.610	1.865	45	118
Ayva	2	0	320	0	0
Kayısı	160	2.875	2.255	21	61
Kiraz	33	490	780	18	9
Vişne	2	112	48	18	2
Erik	12	445	190	20	9
Badem	9	0	520	0	0
Ceviz	1.415	4.260	14.200	24	103

HAYVANCILIK:

İlçenin temel geçim kaynaklarından biri de hayvancılıktır. Belde ve köylerde yaşayan nüfusun büyük bir kısmı hayvancılıkla uğraşmaktadır. İlçe de hayvancılık daha çok küçükbaş üzerinedir. 2023 verilerine göre ilçede toplamda 222.855 küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Büyükbaş hayvancılığın da yoğun bir şekilde yapıldığı ilçede 15.463 büyükbaş hayvan bulunmaktadır.

Hayvan Adı	Canlı Hayvan Sayısı (Baş)
Sığır (Saf kültür, Kültür Melezi, Yerli, Manda, Manda yavrusu, Buzağı, Dana, İnek, Öküz, Tosun, Boğa)	15.463
At, Katır, Eşek	341
Koyun (Yerli, Merinos) Keçi (Tiftik, Kıl)	222.855
Hindi, Kaz, Ördek, Beç Tavuğu	4.800
Toplam	243.459

Muradiye ilçesi Turizm Potansiyeli:

İlçe turizm açısından gelişme göstermektedir. Muradiye ilçesinde bilinen ve görülmesi gereken yerler arasında Muradiye Şelalesi ve Şeytan Köprüsü vardır.

MURADIYE ŞELALESİ:

Muradiye sahip olduğu şelale ile Van'ın öne çıkan ilçelerindendir. Tendürek Dağından çıkan Bend-i Mahi çayı üzerinde bulunan şelale, Muradiye ilçe merkezine 10 km'lik bir mesafededir. Vadi içerisinde akan çay Muradiye Şelalesi'nin oluşumuna neden olmuştur. Üzerinde kurulu asma köprüsü ve doğal güzelliğiyle misafirlerini beklemektedir. Kışın suların donması yaz aylarında ise kar sularının erimesi ile Muradiye Şelalesi güzel bir manzara oluşturur.

ŞEYTAN KÖPRÜSÜ:

Bend-i Mahi çayı üzerinde yer alan şeytan köprüsü, büyüleyici bir yapıya sahiptir. Şehrin zengin tarihinin izlerini taşıyan Şeytan Köprüsü'nün ne zaman yapıldığı hakkında kesin bir bilgi yoktur. Fakat XIII. Yüzyılda İlhanlı hükümdarlarının bu bölgeyi Tebriz'den gidiş gelişlerde kullandığı sanılmaktadır. İki taş arasında suların hızlı bir şekilde akması, köprüyü daha heybetli hale getirmektedir.

ST.STEFANOS KİLİSESİ:

İlçe merkezinin 2.5 km. batısında, Kilise mahallesindedir. Bend-i Mahi çayının hemen yanında yükselen, Aksorik dağının yamacında kurulmuştur.

Kilise: çevresindeki mezar sapeli ve kesis hücreleriyle birlikte, bir manastır yapısının parçasıdır. Ancak: günümüzde kesis hücreleri yıkılmış ve sadece temel kalıntıları kalmıştır. Kilisenin yapısı ise, oldukça iyi durumdadır. Kilise yapısı: doğu-bati istikametinde: girişteki tonozlu mekanla birlikte, 12×7 metre ölçülerinde, dikdörtgen planlıdır. Kilisenin yüksekliği ise: 12 metredir.

Kiliseye batıdaki bir kapıdan girilmektedir, ancak kapı yıkıktır. Kuzeydeki bir kapıdan ise, Saint Etienne'nin mezar sapeline geçilmektedir.

Muradiye İlçesi Eğitim:

İlçe genç nüfusa sahiptir. Genç nüfusta öğrenci oranı yüksektir. İlçede toplam 80 okul bulunmaktadır. 613 adet derslik bulunan ilçenin 15.110 öğrencisi, 672 öğretmeni bulunmaktadır. İlçede ilkokul ve ortaokul sayısı 28, lise 23, mesleki teknik lisesi 20 tanedir.

Muradiye'de Öne Çıkanlar:

- Küçükbaş ve büyükbaş hayvan potansiyeli
- Tarımsal üretim
- Turizm potansiyeli
- Sebze ve meyve üretimi
- Doğal su kaynakları

Muradiye'de Yatırım Alanları:

- Hayvancılık ve hayvansal ürünler üzerine yatırım
- Turizm yatırımları
- Tarımsal üretim yatırımları
- Küçük çaplı ticari işletmeler

Muradiye'de Yapılması Gerekenler:

- Mevcut hayvan popülasyonunun korunması ve verimin artırılması için gerekli çalışmaların yapılması
- Hayvan üreticilerine gerekli desteğin sağlanması
- Canlı hayvan satışının yapılacağı modern tesislerin açılması
- Tarımsal üretim için yeni tarım arazilerinin açılması, tarımda modern tekniklerin kullanılması için gerekli ekonomik desteğin sağlanması
- Tarım arazilerinin genişletilmesi
- Turizm yatırımlarının artırılması ve turizm alanlarının geliştirilmesi
- İlçeden göçün engellenmesi için gerekli ekonomik sosyal yatırımların artırılması
- İlçe de ki ticari işletmelere gerekli ekonomik destekler sunulması

